

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені
академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра теорії та методики журналістської творчості

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК.12 ПРАКТИКУМ З ПОЛІТИЧНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Освітньої програми:

Рівня вищої освіти:

за спеціальністю:

галузі знань:

Журналістика

першого (бакалаврського)

061 Журналістика

06 Журналістика

Робоча програма **Практикум з політичної журналістики** для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти
галузі знань 06 Журналістика,
спеціальності: 061 Журналістика

Розробник: старший викладач кафедри теорії і методики журналістської творчості Горчикова А.О.

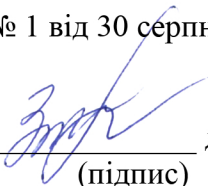
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики журналістської творчості

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 року

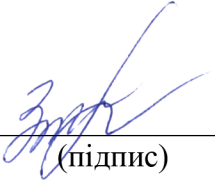
Завідувач кафедри доц. Миронюк В. М.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року

Голова доц. Золяк В. В.
(підпис)

Гарант освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 «Журналістика» у галузі знань 06 «Журналістика» рівня вищої освіти першого (бакалаврського)

доц. Золяк В. В.
(підпис)

© Горчикова А.О. 2021

© ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені акад. С. Дем'янчука» 2021

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3/3	<p>Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика</p> <p>ОП Журналістика</p>	Вибірковий освітній компонент	
Змістових модулів – 2		Рік підготовки:	
		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	5-й
		Лекції	
		20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
Вид контролю: залік			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з політичної журналістики» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Головною **метою** викладання курсу «Практикум з політичної журналістики» є формування у здобувачів розуміння політичної проблематики, актуальної для українського суспільства, вивчення основних журналістських технологій, що широко застосовуються у висвітленні політичної галузі, а також ознайомлення із проблемами сучасної політичної журналістики в контексті редакційного менеджменту і виконанні основних журналістських завдань у контексті формування громадської думки.

Завдання курсу: розкрити своєрідність відображення політичної проблематики у медіа різного типу; розкрити сутність та зміст урядових практик у демократичному суспільстві, дослідити технології створення позитивного іміджу політичних лідерів та сил; ознайомити з основними журналістськими практиками, що широко застосовуються на ринку вітчизняної політичної журналістики; сприяти виробленню навичок написання матеріалів політичної тематики для різних типів медіа.

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1. Оперувати специфічною термінологією

PH2. Орієнтуватися у перебігу політичної ситуації в державі

PH3. Аналізувати рішення політичних структур на різних рівнях

PH4. Писати авторські матеріали на політичну тематику у різних жанрах та для різних видів медіа

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Практикум з політичної журналістики» студенти підкріплюють та поглиблюють компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Роль медіа у формуванні політичної компетентності аудиторії

Тема 1. Теорія і практика політичної журналістики. Концепція політичної журналістики. Сучасна практична сторона політичної журналістики. Цензура в політиці та передачі політичної інформації: вітчизняна практика.

Література: основна (1,2,4), додаткова (2,3)

Тема 2. Політична інформація як вагомий важіль інформаційної політики. Роль інформації про протікання політичних процесів у виявленні проблемних аспектів життя суспільства. Інформація як джерело знань про зміни в суспільстві. Джерела політичної інформації. Взаємини влади та медіа на різних рівнях.

Література: основна (2,4), додаткова (2,3)

Тема 3. Політичні процеси та участь медіа у їх висвітленні. ЗМІ як вагомий засіб впливу на суспільство. Спрямованість діяльності політичної журналістики. Професійність журналіста, що працює з політичною інформацією.

Література: основна (5) додаткова (1,3)

Тема 4. Роль медіа у формуванні політичної системи. Основні функції медіа у вітчизняному інформаційному суспільстві. Обмін інформацією. Політичний вплив як один із факторів діяльності журналістів. Контроль за інформацією. Доступність сучасної політичної інформації.

Література: основна (2,3,5), додаткова (2,3)

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Практичний вимір політичної журналістики

Тема 5. Журналістика думок: політичний напрям. Журналіст як професіонал – фахові здібності та зв'язок з аудиторією через матеріали. Контекстна відповідність матеріалу на політичну тематику. Самовизначення і професійна цікавість як рушій сучасної політичної журналістики.

Література: основна (1,2,5), додаткова (2,3)

Тема 6. Політична колумністика як виразник думки журналіста. Розвиток сучасної української політичної колумністики. Колумністика: сутність поняття. Реалії сучасної української колумністики. Характерні ознаки колумністики на шпальтах газет. Колумністика у теорії соціально-комунікаційних досліджень. Внутрішні критерії ідентифікації колумністичних матеріалів.

Література: основна (1,2), додаткова (2)

Тема 7. ЗМІ як інструмент політичного маніпулювання. Медіа у процесі циркулювання політичної інформації. Політична журналістика як основний фактор маніпуляції через ЗМІ. Джинса у сучасній журналістиці.

Література: основна (3,4,5), додаткова (2,3)

Тема 8. Специфіка роботи медіа під час виборчого процесу. Етика виборчого процесу. Редакційна політика та інформаційна насиченість поля політичною інформацією. Специфіка роботи журналіста під час виборів.

Література: основна (2,4), додаткова (1,3)

1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
л		п	ла б	ін д	с.р.	л		п	ла б	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Роль медіа у формуванні політичної компетентності аудиторії												
Тема 1. Теорія і практика політичної журналістики.	14	4	2			8	12	2				10
Тема 2. Політична інформація як вагомий важіль інформаційної політики.	12	2	2			8	12		2			10
Тема 3. Політичні процеси та участь медіа у їх висвітленні.	10	2				8	10					10
Тема 4. Роль медіа у формуванні політичної системи.	12	2	2			8	12	2				10

Разом за змістовим модулем 1	48	10	6			32	46	4	2			40
Змістовий модуль 2. Практичний вимір політичної журналістики												
Тема 5. Журналістика думок: політичний напрям.	6	2				4	10					10
Тема 6. Політична колумністика як виразник думки журналіста.	12	2	2			8	10					10
Тема 7. ЗМІ як інструмент політичного маніпулювання.	14	4	2			8	12		2			10
Тема 8. Специфіка роботи медіа під час виборчого процесу.	10	2				8	12	2				10
Разом за змістовим модулем 2	42	10	4			28	44	2	2			40
Усього годин	90	20	10			60	90	6	4			80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Роль медіа у формуванні політичної компетентності аудиторії		
1.	Теорія і практика політичної журналістики.	2/
2.	Політична інформація як вагомий важіль інформаційної політики.	2/2
3.	Роль медіа у формуванні політичної системи.	2/
Змістовий модуль 2. Практичний вимір політичної журналістики		
4.	Політична колумністика як виразник думки журналіста.	2/
5.	ЗМІ як інструмент політичного маніпулювання.	2/2
	Разом	10/4 год.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Роль медіа у формуванні політичної компетентності аудиторії		
1.	Теорія і практика політичної журналістики.	8/10
2.	Політична інформація як вагомий важіль інформаційної політики.	8/10
3.	Політичні процеси та участь медіа у їх висвітленні.	8/10
4.	Роль медіа у формуванні політичної системи.	8/10
Змістовий модуль 2. Практичний вимір політичної журналістики		
5.	Журналістика думок: політичний напрям.	4/10
6.	Політична колумністика як виразник думки журналіста.	8/10
7.	ЗМІ як інструмент політичного маніпулювання.	8/10
8.	Специфіка роботи медіа під час виборчого процесу.	8/10
	Разом	60/80 год.

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Роль медіа у формуванні політичної компетентності аудиторії				
<p>Тема 1. Теорія і практика політичної журналістики. Концепція політичної журналістики. Сучасна практична сторона політичної журналістики. Цензура в політиці та передачі політичної інформації: вітчизняна практика.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання доповіді</p>	<p>Опитування, аналіз завдання. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).</p>	<p><i>Література:</i> основна (1,2,4), додаткова (2,3)</p>	7
<p>Тема 2. Політична інформація як вагомий важіль інформаційної політики. Роль інформації про протікання політичних процесів у виявленні проблемних аспектів життя суспільства. Інформація як джерело знань про зміни в суспільстві. Джерела політичної інформації. Взаємини влади та медіа на різних рівнях.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання огляду даної теми.</p>	<p>Опитування. Аналіз доповіді Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).</p>	<p><i>Література:</i> основна (2,4), додаткова (2,3)</p>	7
<p>Тема 3. Політичні процеси та участь медіа у їх висвітленні. ЗМІ як вагомий засіб впливу на суспільство. Спрямованість діяльності політичної журналістики. Професійність журналіста, що працює з політичною інформацією.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу. Написання доповіді Контент-аналіз впливовості матеріалів ЗМІ на поточну політичну ситуацію в регіоні та країні</p>	<p>Опитування. Аналіз реферату. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).</p>	<p><i>Література:</i> основна (5) додаткова (1,3)</p>	7

<p>Тема 4. Роль медіа у формуванні політичної системи. Основні функції медіа у вітчизняному інформаційному суспільстві. Обмін інформацією. Політичний вплив як один із факторів діяльності журналістів. Контроль за інформацією. Доступність сучасної політичної інформації</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Написання матеріалу на політичну тематику (жанр на вибір студента)</p>	<p>Опитування. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій). Аналіз матеріалу.</p>	<p><i>Література:</i> <i>основна (2,3,5), додаткова (2,3)</i></p>	8
Змістовий модуль 2. Практичний вимір політичної журналістики				
<p>Тема 5. Журналістика думок: політичний напрям. Журналіст як професіонал – фахові здібності та зв'язок з аудиторією через матеріали. Контекстна відповідність матеріалу на політичну тематику. Самовизначення і професійна цікавість як рушій сучасної політичної журналістики.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу. Написання доповіді. Контент-аналіз матеріалів авторських колонок</p>	<p>Опитування. Аналіз доповіді Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).</p>	<p><i>Література:</i> <i>основна (1,2,5), додаткова (2,3)</i></p>	7
<p>Тема 6. Політична колумністика як виразник думки журналіста. Розвиток сучасної української політичної колумністики. Колумністика: сутність поняття. Реалії сучасної української колумністики. Характерні ознаки колумністики на шпальтах газет. Колумністика у теорії соціально-комунікаційних досліджень. Внутрішні критерії ідентифікації колумністичних матеріалів.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Контент-аналіз матеріалів вітчизняних та закордонних авторських колонок</p>	<p>Опитування, аналіз завдання. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).</p>	<p><i>Література:</i> <i>основна (1,2), додаткова (2)</i></p>	8
<p>Тема 7. ЗМІ як інструмент політичного маніпулювання. Медіа у процесі циркулювання політичної інформації.</p>	<p>Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття. Створення власної сторінки на базі Wordpress із</p>	<p>Опитування, аналіз завдання. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).</p>	<p><i>Література:</i> <i>основна (3,4,5), додаткова (2,3)</i></p>	8

Політична журналістика як основний фактор маніпуляції через ЗМІ. Джинса у сучасній журналістиці.	матеріалами на політичну тематику			
Тема 8. Специфіка роботи медіа під час виборчого процесу. Етика виборчого процесу. Редакційна політика та інформаційна насиченість поля політичною інформацією. Специфіка роботи журналіста під час виборів.	Вивчення лекційного матеріалу. Аналіз редакційних кодексів з акцентом на діяльність під час виборів та порівняльний аналіз із реальною ситуацією	Опитування, аналіз завдання. Кейс-метод (аналіз журналістських ситуацій).	<i>Література: основна (2,4), додаткова (1,3)</i>	8

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Проаналізувати основні тенденції розвитку політичного процесу в ХХІ столітті.
2. Охарактеризувати політичну культуру сучасного українця.
3. Підготувати кейс на тему: «Політична соціалізація, політизація і типи політичної культури».
4. Охарактеризувати політичну журналістику в контексті системи власності на сучасному медіаринку.
5. Проаналізувати іміджмейкінг в політиці.
6. Проаналізувати психологічні аспекти політичної реклами.
7. Визначити взаємозв'язок політичної системи і ЗМІ. Навести приклади з різних країн.
8. Підготувати доповідь на тему «Стиль лідерства в політиці» із прикладами з медіа.
9. Створити перелік критеріїв до журналіста, що працює із політичною інформацією із акцентом на якості публікованого контенту.
10. Визначити можливості ЗМІ як інформаційного ресурсу політичної пропаганди.
11. Підготувати доповідь на тему «Маніпуляція суспільною свідомістю під час висвітлення діяльності політичного кандидата».
12. Назвати технології впливу ЗМІ на політичний процес під час виборів. Навести приклади.
13. Проаналізувати поняття і специфіку політичного прогнозування.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції із застосуванням аудіо-візуальних засобів, лекції-візуалізації; проблемні лекції; інтерактивні лекції; лекції-дискусії; мозковий штурм. Самостійна робота з періодикою, он-лайн платформами, перегляд телебачення, прослуховування радіо, контент-аналіз публікацій онлайн-видань, ділові ігри, навчальні диспути та дискусії, самооцінка.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, перевірка творчих завдань, рефератів, доповідей, тестування та усні коментарі викладача за його результатами, настанови викладача в

процесі виконання завдань самостійної роботи, самооцінювання поточного тестування, обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних індивідуальних завдань, модульний контроль.

11. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ

1. ЗМІ в інформаційному суспільстві. Основні функції.
2. Мас-медіа як компоненти політичної системи.
3. Політична роль ЗМК.
4. Роль ЗМІ у формування політичної культури суспільства.
5. Процеси обміну інформацією.
6. Політичний вплив ЗМІ.
7. Спроби контролю за інформацією.
8. Доступність політичної інформації.
9. Інформація як джерело знань про зміни в суспільстві.
10. Джерела суспільно-політичної інформації.
11. Спеціальна інформація.
12. Взаємовідносини між ЗМІ і владою.
13. Основні принципи взаємовідносин органів державної влади та ЗМІ.
14. Професійні якості журналіста.
15. Питання контекстної відповідності матеріалу.
16. Самовизначення і професійна цікавість.
17. Творча незадоволеність журналіста як поштовх до написання критичного матеріалу на політичну тематику.
18. Концепція політичної журналістики.
19. Сучасний стан політичної журналістики.
20. Вплив політичного простору на діяльність мас-медіа.
21. Політична цензура.
22. ЗМІ як засіб політичного впливу.
23. Спрямованість діяльності політичної журналістики.
24. Критерії професійності журналістів.
25. Поняття колумністики.
26. Характерні ознаки колумністики на шпальтах газет.
27. Внутрішні критерії ідентифікації колумністичних матеріалів.
28. Колумністика у теорії соціально-комунікаційних досліджень.
29. Реалії сучасної української колумністики.
30. Поняття політичної колумністики.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (залік)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
7	7	7	8	7	8	8	8		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
--	-------------	---------------------	-------------------------------

90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	відмінно
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	добре
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизовувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабка їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	задовільно
60-63	E	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
3. ТЗН.
4. Навчальні демонстрації.

5. Комп'ютерне забезпечення.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Прозоров, В. В. Влада і свобода журналістики [Електронний ресурс]: навч. посібник / В. В. Прозоров. - 2-е вид., - М.: Флінта: Наука, 2012. - 240 с. - ISBN 978-5-9765-1071-5 (Флінта), ISBN 978-5-02-037431-7 (Наука) - Режим доступу: <http://znanium.com/catalog/product/454569>
2. Мас-медіа як сфера застосування політичних технологій: навч. посібник / В.А. Євдокимов. - М.: ИНФРА-М, 2018. - 230 с. - (Вища освіта: Бакалаврат). - www.dx.doi.org/10.12737/textbook_59d230b58e4868.44153905. Режим доступу: <http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=899759>
3. Кирія І.В., Новикова А.А. - Історія і теорія медіа - Видавничий дім Вищої школи економіки - 2017 - 423с. - ISBN: 978-5-7598-1188-6 - Текст електронний // ЕБС Лань - URL: <https://e.lanbook.com/book/100133>
4. Телебачення, влада і суспільство [Електронний ресурс] / Еллен Міцкевич. - М.: Аспект Пресс, 2013. - 238 с. - Режим доступу: <http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785756706857.html>
5. Інформація і громадська думка: Від репортажу в ЗМІ до реальних змін [Електронний ресурс] / Під ред. Румин Іслам; Пер. з англ. - М.: Паблішер, 2010. - 293 с. - Режим доступу: <http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785961410969.html>

ДОДАТКОВА

1. Державна інформаційна політика в умовах інформаційно-психологічної війни [Електронний ресурс] / Манойло А.В., Петренко А.І., Фролов Д.Б. - 3-е изд., Стереотип. - М.: Гаряча лінія - Телеком, 2012. - 542 с. - Режим доступу: <http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785991202534.html>
2. Владимірова, М. Б. Трансформація масової свідомості під впливом ЗМІ [Електронний ресурс]: Монографія / М. Б. Владимірова. - Флінта: Наука, 2011. - 144 с. – ISBN 978-5-9765-1110-1 (Флінта), ISBN 978-5-02-037665-6 (Наука). - Режим доступу: <http://znanium.com/catalog/product/405969>
3. ЗМІ і політика [Електронний ресурс]: Учеб. посібник для студентів вузів / За ред. Л.Л. Реснянская. - М.: Аспект Пресс, 2007. - 256 с. - Режим доступу: <http://www.studentlibrary.ru/book/ISBN9785756704556.html>